

NORSK
KREMASJONS
FORENING

1889 **75** 1964
ÅR

7. FEBRUAR

KORT HISTORIKK VED
BJARNE JULLUM

DIDRIKSENS PAPIRINDUSTRI A/S
OSLO 1964

NORSK
KREMASJONS
FORENING

NORSK
KREMASJONS
FORENING

1889 75 1964
ÅR

7. FEBRUAR

KORT HISTORIKK VED
BJARNE JULLUM

NORSK KREMASJONS FORENINGES STYRE 1964

Johan Schwingel,
formann

Sigurd Rogne,
varaformann

Emmy Bryde

Reidar Conradi

Erling Rikheim

DIDRIKSENS PAPIRINDUSTRI A/S
OSLO 1964

Arkitekt og slottsforvalter *Hjalmar Welhaven* var den første i Norge som holdt foredrag om kremasjonssaken. Det var i 1880–1890. Norsk Kremasjons Forening ble stiftet 7. februar 1889. Foreningens første formann ble daværende statsråd *H. R. Astrup*, og de andre medlemmene av det første styret var dr. *V. Uchermann*, borgermester *Evald Rygh*, generalkirurg *Fr. Thaulow* og ingeniør *C. W. Talén*. Slottsforvalter Hjalmar Welhaven ble snart etter valgt inn i styret. Det er disse menn som har vært kremasjonssakens foregangsmenn i Norge.

LOV OM KREMASJON

Det første styret måtte gå i gang med, var å utvirke at Norge fikk en lov om kremasjon. I begynnelsen av 1890-årene forelå fra Evald Rygh, Chr. Michelsen, H. E. Berner og O. Teige forslag til en lov om likbrenning for Stortinget. Men det tok mange år før saken gikk i orden. Det hersket stor fordom mot denne form for bisettelse. Først i 1898 kom Lov om Likbrænding av 11. juni. Denne lov med en endring av 3. mai 1913 og med tillegg av 2. april 1917 gjaldt til lovens § 2 ble endret ved Stortingets vedtak av 12. mai 1961.

Etter loven av 3. mai 1913 er bestemmelsen i § 2 om hvem som kan ta bestemmelse om kremasjon, når avdøde selv ikke har truffet bestemmelse om dette, sterkt begrenset til nærmeste pårørende i følgende rekkefølge: Ektefelle, barn, foreldre, barnebarn, besteforeldre og søsken.

I Oslo hendte det så å si daglig at kremasjon ble begjært av pårørende som ikke var så nær beslektet med avdøde som de som var nevnt i lovens § 2. Kriminalsjefen i Oslo reiste derfor i en henvendelse til Oslo biskop spørsmålet om en lovendring, slik at også andre,

som menighetssøstre, menighetens prester, pleiehjemsstyrere, sosialbestyrere og andre i liknende stilling, kan begjære kremasjon. Også en god venn burde etter kriminalsjefens mening kunne vareta den avdødes tarv i denne sak.

Bispemøtet 1958, som behandlet kriminalsjefens henvendelse, var enig i lovendringen som foreslått, men fant det ikke tilrådelig å overlate retten til en god venn av avdøde.

Norsk Kremasjons Forening vedtok også en utførlig redegjørelse i denne sak og foreslo at § 2 i lov om likbrænding av 3. mai 1913 endres slik at den kommer til å lyde:

Prinsipielt: «Foreligger det ikke fra avdøde selv bestemmelse, som er gyldig etter § 1, kan bestemmelse om likbrenning treffes av den som drar omsorg for likferden, mot erklæring om at det ikke vites at likbrenning var i strid med avdødes religiøse overbevisning, eller at det av andre grunner stred mot hans ønske å bli brent etter døden.»

Subsidiært: «Foreligger det ikke fra avdøde selv bestemmelse som er gyldig etter § 1, kan bestemmelse om likbrenning treffes av avdødes nærmeste etterlatte, som er over 18 år i følgende orden: Ektefelle, barn, foreldre, barnebarn, besteforeldre, søsken og like nær besvogrede, slektninger i sidelinjen så nær som søskenbarn, fosterforeldre, fosterbarn, forlovede. Treffer ingen av de her nevnte personer slik bestemmelse, tilligger avgjørelsen den som drar omsorg for likferden. I intet tilfelle må bestemmelse om likbrenning treffes, hvis det vites, at likbrenning var i strid med avdødes religiøse overbevisning, eller at det av andre grunner stred mot hans ønske å bli brent etter døden.

Ved anvendelsen av bestemmelsen i foregående ledd regnes forholdet mellom adoptivforeldre og adoptivbarn samt disses slektninger i nedstigende linje like med slektskap.»

Endringsloven av 12. mai 1961 lyder:

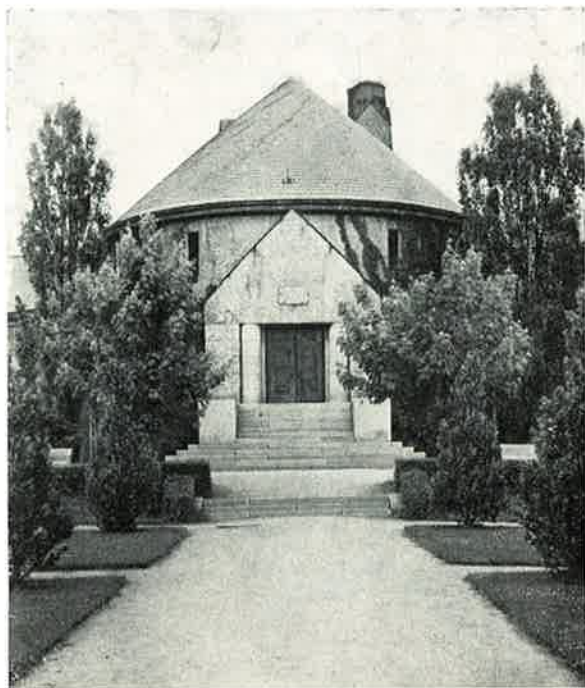

Bergen krematorium 1907

Drammen krematorium 1927

Oslo, Vestre 1909

Oslo, Vestre 1930

Oslo Vestre, del av utsmykking

Urnelund, Vestre gravlund, Oslo

I

Lov om likbrænding av 3. mai 1913 § 2 skal lyde:

Foreligger det ikke fra avdøde slik bestemmelse som omhandlet i § 1, kan bestemmelsen om likbrenning treffes av avdødes nærmeste etterlatte over 18 år i følgende rekkefølge: Ektefelle, barn, foreldre, barnebarn, besteforeldre, barnebarns barn, søsken. Hvis ikke noen av disse er i live, eller kan nåes innen rimelig tid, kan tilsvarende bestemmelse treffes av søskens barn, foreldres søsken, søskenbarn, barns ektefelle, foreldres ektefelle, søskens ektefelle eller avdødes forlovede.

I forhold til disse regler ansees et adoptivbarn og dettes avkom for beslektet med adoptanten og dennes slekt som om adoptivbarnet var adoptantens virkelige barn.

Finnes det ingen etterlatte som nevnt i første ledd, eller er det forbundet med særlige vanskeligheter å komme i forbindelse med dem, kan bestemmelse om likbrenning treffes av prest eller forstander i avdødes menighet, av lege som har behandlet avdøde, eller av bestyrer av pleie- eller gamlehjem, hvor avdøde hadde sin siste bopel.

Det kan ikke treffes bestemmelse om likbrenning etter denne paragraf dersom det vites at likbrenning var i strid med avdødes religiøse overbevisning, eller at det av andre grunner stred mot hans ønske å bli brent etter døden.

II

Denne lov trer i kraft straks.

BYGGING AV KREMATORIUM

Da man hadde fått loven av 11. juni 1898, gikk Norsk Kremasjons Forening i gang med å forberede bygging av krematorium i Kristiania, som hovedstaden het den gang. Den 21. juni 1898 vedtok styret å innlede forhandlinger med Kristiania bystyre om oppfø-

ring av et kommunalt krematorium og stilte samtidig 5000 kroner til rådighet for utsmykningen av krematoriet.

Kommunen fant ikke å kunne godta foreningenes forslag om bygging av kommunalt krematorium. Kommunen var imidlertid villig til å stille gratis tomt til rådighet, og var også villig til å bidra med 10 000 kroner til bygging av krematorium på betingelse av at foreningen skaffet en like stor sum. Dette klarte foreningen å etterkomme. Forstmester *A. T. Gløersen* hadde testamentert foreningen 50 000 kroner til byggefond for et krematorium. Han hadde også opprettet et rentefond på 10 000 kroner for nedsettelse av kremasjonsavgiften og et gavefond på 40 000 kroner, hvis renter kunne brukes til foreningens og krematoriets drift.

Kremasjonsforeningens styre gikk i gang med planlegging av et krematorium i Kristiania. Det ble utskrevet arkitektkonkurranse. Arkitekt *Oscar Hoff* seiret i konkurransen, og hans utkast ble lagt til grunn for oppførelsen. Bygningen ble oppført av murmester *F. G. Gundersen*. Krematoriet ble innviet 24. mai 1909 av sokneprest *Jonas Dabl*. Den kunstneriske utsmykking er utført av maleren *Emanuel Vigeland*. Den ble innviet med tale av biskop *J. Gleditsch* 29. juni 1923. Vedtekter for krematoriet ble utferdiget ved kongelig resolusjon av 1. april 1909.

Da antallet kremasjoner økte jevnt, fikk arkitekt Hoff i 1927 i samarbeid med byarkitekt *Harald Aars* i oppdrag å legge fram planer og tegninger for et tilbygg til krematoriet. Byggearbeidet ble utført av murmester *Arthur Nordlie*. Det nye krematorium ble ferdig 9. mars 1930 og ble innviet av domprost *J. Maroni*. Den kunstneriske utsmykking er her utført av maleren *Alf Rolfsen* og ble innviet 21. september 1937 med tale av biskop dr. *Eivind Berggrav*.

URNELUND

På foranledning av kremasjonsforeningen anla Oslo kommune i 1917 en fellesgrav for nedsettelse av urner til personer som ikke ønsker eget gravsted. Til utgangen av 1962 er satt ned i alt 2783

urner i fellesgraven. Samme år anla kommunen også en urnelund nær krematoriet, også etter initiativ av foreningen. Senere har man fått urnelund også på de andre gravlunder i Oslo.

Siden 1. april 1921 har Norsk Kremasjons Forening drevet eget begravellesbyrå.

KOMMUNEN OVERTAR KREMATORIET

Foreningens konsesjon på drift av krematoriet utløp i 1938. Man søkte om ytterligere ti års konsesjon, men Oslo bystyre besluttet at kommunen skulle overta krematoriet fra 1. januar 1940. Inntil 1940 var kommunen representert i foreningens styre ved kirkevergen. Da *Ludvig Hansen* ble ansatt som kirkeverge i Oslo i 1929, ble han medlem av foreningens styre som kommunens representant. Etter 1940 ble Ludvig Hansen valgt til medlem av styret på vanlig måte, og han var foreningens formann fra 1946 til han døde 25. april 1956, nær 80 år gammel.

Den kapital foreningen la ned i krematoriet, utgjorde 884 200 kroner.

ØSTRE KREMATORIUM

Norsk Kremasjons Forening har i alle år arbeidet for kremasjonssaken, blant annet med foredrag og brosjyrer. I foreningens årsberetninger er det tatt inn meldinger om sakens stilling, planer om bygging av krematorier og om krematorier som er blitt ferdig og innviet rundt om i landet. Det første norske krematorium ble tatt i bruk i Bergen 1907.

Oslo fikk sitt Østre Krematorium i 1961. Det ble innviet 8. desember 1961 av biskop *Smemo*, men den tekniske avdeling hadde da vært i bruk fra 23. mars 1961. Seremoniene foregikk i det gamle gravkapellet inntil det nye bygg kunne få sin vigsel.

Østre krematorium er et stort anlegg som iberegnet parkanlegg og parkeringsplasser er beregnet til å koste 5 millioner kroner. Utsmyk-

ningen er her utført av kunstneren *Kåre Jonsborg* i den minste salen og av *Sigurd Winge* i den store salen.. Styret i foreningen var innbudt til vigslingen.

KREMASJONER I NORGE

Ved utgangen av 1963 var det i alt 30 krematorier i Norge. I tiden fra det første norske krematorium i Bergen ble tatt i bruk 1907 er det til utgangen av 1962 foretatt i alt 133 228 kremasjoner i Norge. I 1962 var antallet kremasjoner 7267.

Fordelingen på de enkelte krematorier var i 1962:

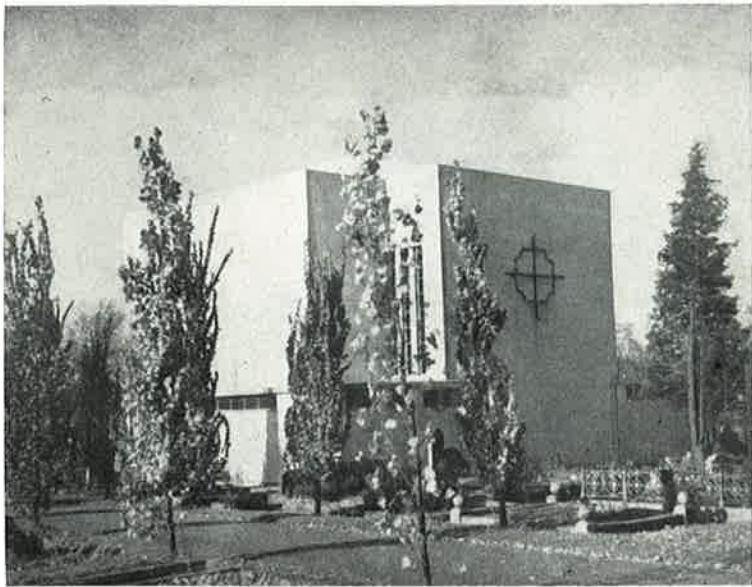
Bergen, to krematorier	1907	957
Oslo Vestre	1909	2567
Trondheim	1919	310
Drammen	1927	428
Arendal	1929	48
Skien	1936	67
Kristiansand S.	1938	51
Moss	1938	179
Hamar	1938	211
Kristiansund N.	1939	87
Tønsberg	1939	111
Stamsund (Hol)	1939	2
Horten	1940	77
Stavanger	1941	143
Steinkjer	1953	30
Rjukan (Tinn)	1954	33
Larvik	1956	109
Ålesund	1956	38
Halden	1957	37
Tromsø	1957	13

Skien krematorium 1936

Kristiansand krematorium 1938

*Moss
krematorium
1958*

Hamar krematorium 1938

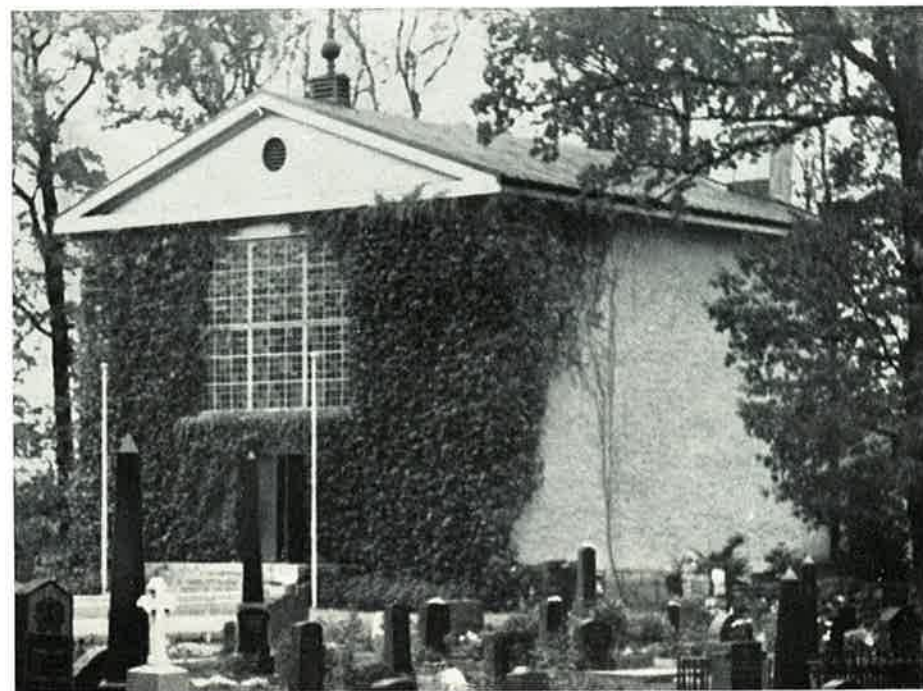
*Moss
krematorium
utsmykking*

Kristiansund krematorium 1939

*Tønsberg
krematorium 1939*

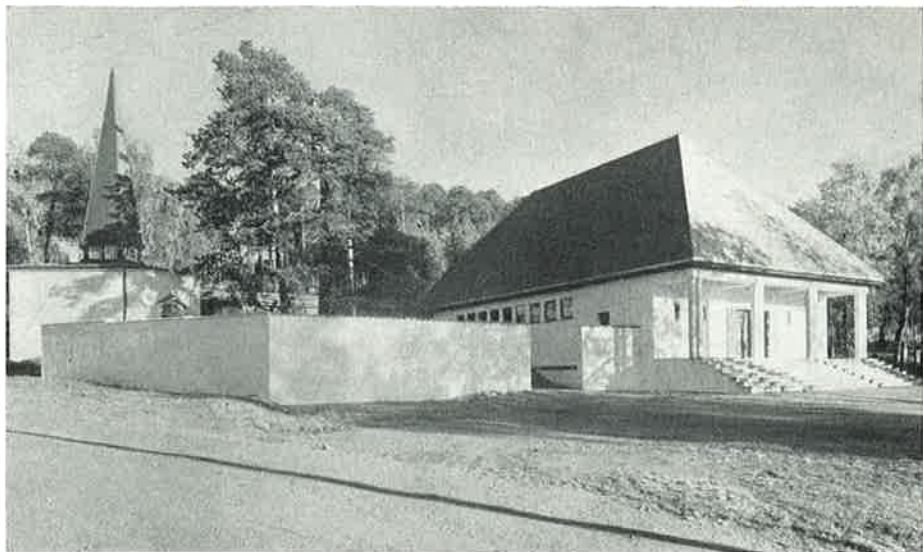
Horten krematorium 1940

*Stamsund kirke
med krematorium 1939*

Stavanger krematorium 1941

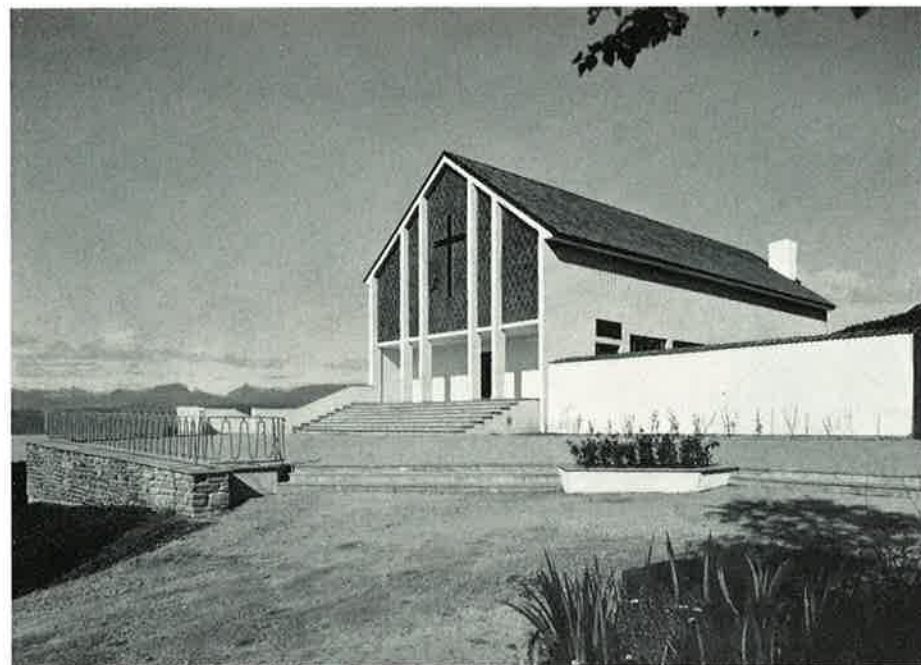
Steinkjer krematorium 1953

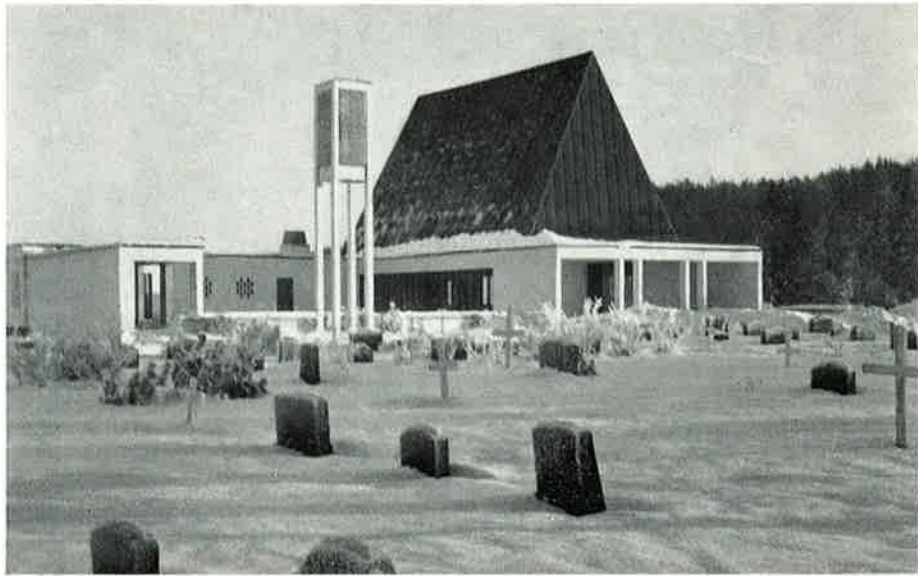
Alesund krematorium 1956

Rjukan krematorium 1954

Narvik krematorium 1958

Stalsberghagen krematorium, Strømmen 1958

Ekeberg krematorium, Sandefjord 1960

Narvik	1958	10
Lillestrøm	1958	58
Odda	1958	8
Sandefjord	1960	59
Asker	1961	61
Sarpsborg	1961	72
Oslo Østre	1961	1288
Trondheim — Lade	1962	213

Kremasjonsprosenten for hele landet var i 1962 21,41 prosent. Det viser seg at der det kommer krematorium, vil kremasjonsprosenten som regel stige forholdsvis raskt.

I følgende byer var i 1962 kremasjonsprosenten for hjemmehørende døde høyere enn prosenten for jordbegravelser:

Drammen	82,30
Hamar	82,00
Oslo	67,50
Moss	62,37
Bergen	61,72
Larvik	55,70
Trondheim	51,00
Kristiansund N.	50,60

Høy kremasjonsprosent var det også følgende steder:

Steinkjer	47,00
Rjukan	44,00
Tønsberg	42,14
Horten	40,07
Asker	40,00

Det er også enkelte steder, som ikke har krematorium, som har forholdsvis høy kremasjonsprosent i 1962, for eksempel Drøbak med 30,8 prosent, Stavern 29, Lillehammer 19,5, Hønefoss 14 og Røros 10,8 prosent.

Som i mange andre land har det også i Norge vært motstand mot kremasjon. Denne motstand må nå sies å være praktisk talt forsvunnet. Arbeidet for kremasjonssaken er overalt politisk og religiøst nøytral, og agitasjonen har vært og er basert på at kremasjon er den mest hygieniske og estetiske form for begravelse.

For kommunene er kremasjon av stor økonomisk og praktisk betydning. I vårt land er det mange steder meget vanskelig å finne arealer som egner seg for jordbegravelser som er tilfredsstillende i hygienisk henseende. Disse problemer løses betydelig enklere når det gjelder plass for urner.

Dette er mange steder årsaken til at det er planer om bygging av kremasjonsanlegg. En del steder er det ved nybygg av gravkapeller gjort plass til kremasjonsanlegg, blant annet i Ullensaker kirke.

Når det ennå ikke er fremmet flere av de diskuterte planer om nye krematorier, er årsaken økonomiske vanskeligheter i kommunene. En del av de siste krematorieanlegg er løst ved samarbeid mellom flere kommuner. Dette er for eksempel tilfelle for krematoriene i Larvik og Sandefjord. Slikt samarbeid vil mange steder være praktisk og gjøre det lettere å løse de økonomiske problemer.

Som foran nevnt er det ved utgangen av 1963 30 krematorier i Norge. Av disse er 16 bygget fra 1953. I de år som kommer, vil det sikkert bli flere etter hvert. De som kommer i første rekke, blir etter det som foreligger Borge i Østfold og Fredrikstad med flere samarbeidende kommuner, og Bærum. I Borge er det bygget et nytt gravkapell med plass til kremasjonsanlegg. Dette krematoriet ble innviet 13. januar 1964. For Fredrikstad med flere er det utarbeidet ferdige planer og utskrevet tilbud på byggearbeidet. For Bærum er planer ferdige, og en må kunne gå ut fra at arbeidet kommer i gang i 1964.

KREMASJONSAVGIFTEN

Ved en rekke norske krematorier kreves ikke kremasjonsavgift av personer hjemmehørende i kommunen, og der hvor slik avgift berignes, er den lavere enn avgiften for utenbysboende.

For tiden gjelder følgende avgiftssatser ved krematoriene i Norge, første sats for innenbys- og annen for utenbysboende:

Oslo	kr. 40,—	kr. 105,—
Bergen	» 0,—	» 90,—
Trondheim	» 0,—	» 100,—
Drammen	» 30,—	» 120,—
Arendal	» 0,—	» 250,—
Skien	» 0,—	» 150,—
Kristiansand S.	» 0,—	» 80,—
Moss	» 10,—	» 70,—
Hamar	» 0,—	» 100,—
Kristiansund N.	» 0,—	» 120,—
Tønsberg	» 0,—	» 80,—
Stamsund	» 80,—	» 80,—
Horten	» 0,—	» 70,—
Stavanger	» 30,—	» 100,—
Steinkjer	» 40,—	» 120,—
Rjukan	» 30,—	» 70,—
Larvik	» 0,—	» 140,—
Ålesund	» 0,—	» 70,—
Halden	» 30,—	» 60,—
Asker	» 40,—	» 105,—
Narvik	» 0,—	» 85,—
Lillestrøm	» 25,—	» 85,—
Odda	» 0,—	» 90,—
Sandefjord	» 0,—	» 75,—
Sarpsborg	» 0,—	» 60,—
Tromsø	» 100,—	» 300,—

ORGANISASJONSFORM

Norsk Kremasjons Forening har vært en landsforening med individuelt medlemskap. Foreningen har stadig vært i kontakt med kommuner som planlegger krematoriebygg, og alle planer blir av Kirkedepartementet sendt foreningens tekniske konsulent til uttalelse. I opplysningsøyemed er det også sendt ut brosjyrer i mange tusen eksemplarer. Foreningen har også fra tid til annen fått i stand foredragsmøter. Foruten de foredrag som arkitekt Hjalmar Welhaven som nevnt holdt i 1880–90-årene, holdt han i begynnelsen av 1900 en del foredrag. Senere holdt foreningens sekretær, oberst *Knoff*, en rekke foredrag rundt om i landet, og i 1930-årene holdt cand. jur. *Hans Jørgen Hurum* foredrag om kremasjonssaken. I styremøte 8. november 1945 vedtok styret å tilby fem krigsherjede byer i Nord-Norge et bidrag stort 10 000 kroner til oppførelse av krematorium, til sammen 50 000 kroner. Det gjaldt byene Steinkjer, Namsos, Bodø, Narvik og Hammerfest. Av beløpet er hittil utbetalt 20 000 kroner. Det er også bevilget 5000 kroner til kapell og krematorium på Røros.

Det har vært en kremasjonsforening i Ålesund uten organisatorisk forbindelse med Norsk Kremasjons Forening. Foreningen har gjort et godt arbeid for krematoriet i Ålesund.

På Norsk Kremasjons Forenings årsmøte i april 1963 ble vedtektene forandret med henblikk på dannelse av lokalforeninger. Det ble også vedtatt normalvedtekter for lokalforeninger.

INTERNASJONALT SAMARBEID

The International Cremation Federation ble stiftet i London i september 1937 med Mr. *P. Herbert Jones* som generalsekretær. Styret i Norsk Kremasjons Forening drøftet saken i møte 6. september 1937, og vedtok da foreløpig ikke å slutte seg til Federationen. På grunn av krigen ble det ingen kongress før i april 1948. Norsk Kremasjons Forening tok da saken opp igjen, og foreningen ble meldt

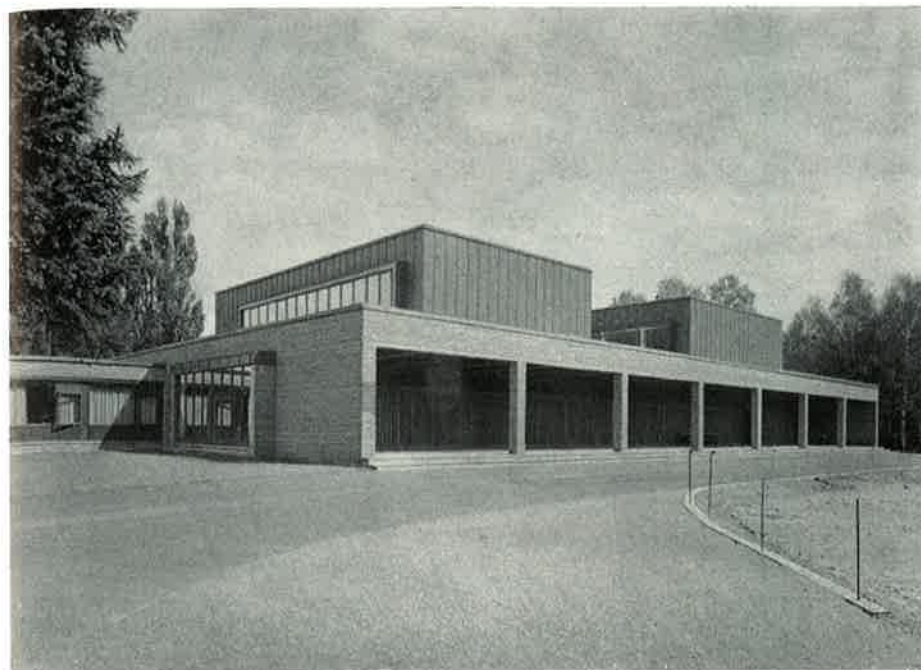
Ekeberg krematorium, Sandefjord, interiør

Modell av Haslum krematorium, Bærum. Påbegynnes 1964.

Asker krematorium 1961

Oslo, Østre krematorium 1961

Asker krematorium, utvendig utsmykking

Oslo, Østre krematorium, utsmykking

Laemoen krematorium, 1962, Trondheim

Borge krematorium 1963

inn i The International Cremation Federation 1947. Kongressen 1948 ble holdt i Haag. Her var Norsk Kremasjons Forening representert ved Ludvig Hansen og Reidar Conradi.

Siden har Norsk Kremasjons Forening vært representert på alle The International Cremation Federations kongresser:

På kongressen i København 1951 ved Ludvig Hansen, Reidar Conradi og O. J. Treider. På denne kongress ble Ludvig Hansen valgt til visepresident i Federationen, og han fungerte til kongressen i Oslo 1954.

På kongressen i Oslo 1954 var foreningen representert ved styrets medlemmer Ludvig Hansen, Reidar Conradi, O. J. Treider, Gunnar Ørbeck og Erling Rikheim og ved L. J. Molkte Hansen.

På kongressen i Zürich 1957 møtte lagdommer Erling Rikheim og O. J. Treider.

På kongressen i Stockholm 1960 deltok Johan Schwingel, Sigurd Rogne og frøken Emmy Bryde som representanter for foreningen.

På kongressen i Vest-Berlin 1963 var foreningen representert ved lagdommer Erling Rikheim og overrettsadvokat Erling Rikheim jr.

Til en konferanse i Haag 1955 var foreningen innbudt til å sende to representanter, og var da representert ved Ludvig Hansen og lagdommer Erling Rikheim.

Mellom foreninger tilsluttet The International Cremation Federation er det inngått overenskomst om gjensidig hjelp vedrørende personer som dør utenfor hjemlandet. Overenskomsten lyder:

1. Dør et medlem av en kremasjonsforening tilsluttet The International Cremation Federation i utlandet, gjelder for vedkommende, når medlemskapet i hjemlandsforeningen legitimeres, samme rettigheter som om han/hun hadde vært medlem av det fremmede lands kremasjonsforening.

2. Foreningen i landet der dødsfallet inntreffer erklærer seg villig til å yte all nødvendig hjelp, å besørge kremering og om ønskes ordne med hjemsending av urne eller askebeholder til avdødes hjemland.

3. Foreningen er også villig til å besørge nødvendige utlegg mot å få disse refundert av hjemlandsforeningen. Denne står ansvarlig for betalingen.

Overenskomsten er tiltrådt av kremasjonsforeningene i Australia, Belgia, Danmark, Finland, Island, Luxemburg, Nederland, Norge, Storbritannia, Sveits, Sverige, Den Tyske Forbundsrepublikk, Tsjekkoslovakiet og Østerrike. Det franske forbund har ikke tiltrådt overenskomsten, men har erklært seg villig til å bistå de etterlatte med råd og dåd.

NORDISKE KONFERANSER

Mellom Norge, Danmark, Finland og Sverige har det i alle år vært et godt samarbeid i kremasjonssaken. Gjennom nabolandenes tidskrifter, særlig det engelske organ «Pharos» og Svenska Eldbegängelseföreningens organ «Ignis» er man holdt underrettet om kremasjonssakens stilling i andre land.

Etter siste krig er det også holdt nordiske konferanser. Den første ble holdt i Helsingfors 15. juni 1946 etter innbydelse av Kremasjonsforeningen i Finland. Norsk Kremasjons Forening var her representert ved Ludvig Hansen og Reidar Conradi. Neste konferanse ble holdt i Stockholm 1956, men her var Norge ikke representert. På konferansen i København 1959 deltok Johan Schwingel og i Helsingfors 1962 Johan Schwingel, Sigurd Rogne, Reidar Conradi og Erling Rikheim jr.

Under Svenska Eldbegängelseföreningens 75-års jubileum 2. juni 1957 var foreningen representert ved lagdommer Erling Rikheim, og ved 70-års jubiléet til Krematorieföreningen i Finland 1959 møtte også lagdommer Erling Rikheim som foreningens representant.

TILLITSMENN

Norsk Kremasjons Forening har siden stiftelsen for 75 år siden hatt disse formenn:

Statsråd H. R. Astrup	1889—1891
Hypotekbankdirektør H. E. Berner	1891—1909
Oberst Hans Daae	1910
Postmester J. Schøning	1911—1917
Oberst Hans Daae	1918—1926
Arkivar K. V. Hammer	1927
Grosserer Hans Hurum	1927—1930
Grosserer Herman Krag	1930—1931
Grosserer Hans Hurum	1932—1934
Direktør L. J. Moltke-Hansen	1934—1946
Kirkeverge Ludvig Hansen	1946—1956
Lagdommer Erling Rikheim	1956—1960
Kirkeverge Johan Schwingel	1960

Ved sin side i styret har formennene i de forløpne år hatt en rekke interesserte personer som har lagt ned et stort arbeid for kremasjonssaken i Norge. Særskilt må en nevne ingeniør *Reidar Conradi*, som ble valgt til varamann til styret 17. mars 1925 og har vært medlem av styret i alle år siden mai 1929. Han har også i dette lange tidsrom vært teknisk konsulent — uten godtgjørelse — vedrørende alle krematorieplaner som Kirkedepartementet sender foreningen til uttalelse. Conradi var viseformann i mange år til 1960, da ingeniør Sigurd Rogne ble valgt til viseformann. Conradi fungerte også som formann i tiden etter Ludvig Hansens død. Lagdommer *Erling Rikheim* var varamann til styret fra april 1946, styremedlem fra april 1950 og var formann i styret fra 1956 til april 1960, da han gikk ut på grunn av sykdom. Ingeniør *Sigurd Rogne*, som har vært varamann i flere år, rykket inn i styret som fast medlem. I 1961 døde skolebestyrer *O. J. Treider* den 15. februar, og fiolinisten *Gunnar Ørbeck* ønsket ikke å motta gjenvalg. Begge har vært medlemmer av styret i en rekke år. Som nye medlemmer av styret ble da valgt overretts-

sakfører *Erling Rikheim* og frøken *Emmy Bryde*. Begge disse har vært varamenn til styret.

Revisor *Johan Harr* var varamann til styret en rekke år til 1953. *Johan Schwingel* var varamann 1958–60, drosjeeier *Sven Nordstrøm* er varamann fra 1960, assistent *Ingvald Smith* var varamann i 1961. Fru *Astrid Rikheim* var varamann til styret 1961–63. Fra 1962 er forstander *Jakob Larsen* og fra 1963 hagearkitekt *Karen Reistad* varamenn til styret.

Norsk Kremasjons Forening har nå disse styremedlemmer og varamenn:

Kirkeverge *Johan Schwingel*, formann.

Ingeniør *Sigurd Rogne*, varaformann.

Ingeniør *Reidar Conradi*.

Overrettssakfører *Erling Rikheim*.

Frøken *Emmy Bryde*.

Varamenn:

Drosjeeier *Sven Nordstrøm*.

Hagearkitekt *Karen Reistad*.

Forstander *Jakob Larsen*.

Styrets formann fungerer som sekretær og kasserer. Revisor er statsautorisert revisor *Ludv. J. Beckmann*.

NORWEGIAN CREMATION SOCIETY

75 YEARS

1889 - 7TH FEBRUARY - 1964

SUMMARY

The Norwegian Cremation Society was founded in 1889. Members of the first Board were H. R. Astrup, Cabinet Minister, Chairman, V. Ucherman, Professor, Evald Rygh, Burgomaster, and Fr. Thaulow, Surgeon-General. Shortly afterwards Hjalmar Welhaven, Palace Superintendent, was elected to the Board.

THE LAW ON CREMATION

The first aim of the Society was to make Parliament pass an Act making cremation legal in Norway. A Bill regarding cremation was introduced early in the 1890 ties, but it was not enacted till June 11th 1898. This Act was replaced by a new Act of May 3rd 1913 with later amendments in 1917 and 1961. As a result of these amendments Norway now has very liberal regulations regarding cremation.

BUILDING OF CREMATORIA

As soon as the first Act on Cremation was passed, the Society started preliminary work for erection of a Crematorium in Oslo – or Kristiania as the name then was. In June 1898 the Board suggested to the City Council building of a municipal Crematorium and offered kr. 5.000,- as a gift from the Society for its decoration. This plan was

declined by the City Council, which however was willing to give a plot of ground free of charges and also to appropriate kr. 10.000,— for the building of a Crematorium, provided that the Society raised an equal amount.

A. T. Gløersen, Head-Forester, had bequeathed to the Society kr. 50.000,— as a Fund for building of Crematoria. He had also given a Fund of kr. 10.000,—, the interest of which to be used for subsidizing cremation-charges, and a Fund of kr. 40.000,—, the interest of which was available for the running of the Society and the Crematorium.

The Society started planning and building of the Crematorium in Oslo, which was dedicated on May 24th 1909. As the number of cremations steadily increased, it became necessary to prepare an extension of the Crematorium. The addition was dedicated March 9th 1930.

The Society's concession for running Crematoria in Oslo terminated in 1938, and the Crematorium was taken over by the City as from January 1st 1940.

The first Crematorium in Norway was built in Bergen and officially opened on April 3rd 1907. At present there are 30 Crematoria in Norway and further Crematoria are planned all over the country. In some cases the planning is so far advanced that the work may be finished in a couple of years.

Throughout its existence the Norwegian Cremation Society has made propaganda for cremation and building of Crematoria, and also given free consultant services in connection with such building. All plans for Crematoria must be approved by the Ministry of Ecclesiastical Affairs, and the plans are always submitted to the Society before the Ministry's final approval is given.

In Norway too there has been a certain amount of opposition to cremation, but this opposition has now practically ceased and the number of cremations is steadily increasing. Since the first Crematorium came into operation in 1907 and up to the end of 1962, the total number of cremations in Norway was 133.228. The number of

cremations in 1962 was 7267, that is 21,41 per cent of the total number of deaths in that year.

INTERNATIONAL COOPERATION

The International Cremation Federation was founded in 1937, and the Norwegian Cremation Society became a member in 1947. It has been represented at all congresses since then.

The Society has also cooperated with the other Scandinavian Cremation Societies and sent delegates to a number of interscandinavian conferences and meetings.

ORGANISATION

The Norwegian Cremation Society up to now has been a National Society with individual members and a small once for all membership fee. At the annual meeting in April 1963 however, the by-laws of the Society were modified to allow formation of local societies, which in their turn will become affiliated to the Norwegian Cremation Society. The meeting also agreed to a proposal of by-laws for such local societies.

Since April 1st 1921 the Society has also operated as undertakers in Oslo.

The present Board consists of the following members and deputy members:

Johan Schwingel, Chairman.
Sigurd Rogne, Deputy Chairman.
Reidar Conradi.
Erling Rikheim jr.
Emmy Bryde.

Deputy members:
Sven Nordstrøm.
Karen Reistad.
Jakob Larsen.